

Pembe Candaner: Yine Dublin...

Bu hafta da Dublin'den bende kalanlarla devam... Bu şehrin beni en etkileyen şeyi, yaşanmışlığı ve kültürünün korunmuşluğu oldu galiba.

Bu hafta da Dublin'den bende kalanlarla devam... Bu şehrin beni en etkileyen şeyi, yaşanmışlığı ve kültürünün korunmuşluğu oldu galiba. Bazı zengin şehirlerde

karşılaştığımız arsızlık, görgüsüzlük ve şımarıklığın olmadığı; bilgiye, kültüre, sanata ve tarihine önem veren, tevazu dolu bilgeliği ve dinginliği olan küçük bir şehir burası. Küçücük ama etkisi büyük. Bizim kocaman ülkemizde ise tarihe, bilgiye, sanata ve kültüre verdiğimiz değeri düşündükçe utandım.

Her tarafı yaşanmışlık kokan bu yeşil şehrin en eski ve en önemli bilgi merkezlerinden birisi de Dublin Üniversitesi'ne bağlı Trinity Koleji. 1591 yılında I. Elizabeth tarafından yaptırılan kolej 16 hektarlık bir alan üzerinde bulunuyor. Okulun birçok ünlü mezunu var ve İrlanda'nın dört tane de Nobel'li yazarı var. Binalarının çoğu 18'inci yüzyıldan kalma bu okulun girişinin iki tarafında, iki heykel yer alıyor. Ünlü mezunlardan sadece ikisi bunlar. Tarihçi ve devlet adamı Edmund Burke ve yazar Oliver Goldsmith. Bir zamanlar Goldsmith'in heykelinde elinde tuttuğu kalem artık yok. Bu fırsatı kaçırmayan çok ünlü bir kalem üreticisinin bu boşluğu doldurmak için kolej yönetimine yaptığı teklife, yönetimin olumlu bakmadığı söylentisi dolaşiyor. Ne müthiş bir fikir ama?

Okulun en önemli yerlerinin başında Eski Kütüphane geliyor. Dünyaca tanınan, en eski kitaplardan olan 'Kells'in Kitabı burada hazinede saklı. Orijinal dört sayfası ve bu kitapla ilgili sergi de bu kütüphane de meraklılarına sunulmuş.

Trinity Kolejinin beni nefes kesecek derecede etkileyen yeri 'Uzun Oda' (The Long Room) oldu. Eski Kütüphane'nin ana odası olan bu odanın uzunluğu 65 metre ve dünyanın en eski 200 bin kitabına ev sahipliği yapıyor. Her iki yanda kemerli tavana kadar uzanan masif meşe ağacından yapılmış pek çok raftan oluşan iki katlı bir salon. Kütüphanenin tam ortasında koleksiyondan değerli kitaplar ve el yazmaları sergileniyor. Ayrıca İrlanda'nın sembolü olan antika 'arp' da burada cam vitrinin içinde meraklı bakışların tadını çıkarıyor.

Her iki kanat boyunca ise büyük düşünür ve yazarların mermer büstleri yer alıyor. Kısaca enfes bir kültür şöleni. Daha bitmedi... Kütüphane, 1801 Kütüphane Yasası'yla İngiltere ve İrlanda'da basılan her kitabın bir kopyasına sahip olabiliyor. Günümüzde kampusun değişik yerlerine yayılan yedi kütüphanede üç milyonu aşkın kitap yer almakta. Ayrıca gayet rahat tahmin edilebileceği gibi rafların uzunluğu her yıl 700 metre artmakta. Bu sadece Dublin'deki bir kütüphane...

Gelelim günümüze ve ülkemize...

Türkiye'de kütüphanelerde bulunan kitap sayısı sadece 13 milyon. Avrupa ülkeleriyle kıyaslandığında çok düşük kalıyor. Örneğin 80 milyon nüfuslu Almanya'nın kütüphanelerinde 150 milyon kitap bulunuyor. Uluslararası Kütüphane Dernekleri Federasyonu (IFLA) standartlarına göre Türkiye'deki halk kütüphanelerinde 123 milyonu aşkın kitabın bulunması gerekiyor. Beş milyon nüfuslu Finlandiya'da 202, İrlanda da ise 359 halk kütüphanesi ve 30 gezici halk kütüphanesi bulunurken bizde toplam kütüphane sayısı 1434. Üstelik bunların 300'e yakını kapalı. Geri kalanlar ise sadece mesai saatleri içinde açık ve cumartesi - pazar yine kapalı.

Türkiye, kitap okumada dünya genelinde sonlarda, televizyon izlemede ise başlarda yer alıyor. Her 150 kişiye bir kahvehane düşerken, 50 bin kişiye ise bir kütüphane düşüyor. AB ülkelerindeki diğer ilgili sayıları merak ediyorsanız boşuna beklemeyin, söylemeyeceğim.

Durum ortada... Bir ülke ancak bilime, sanata, kültüre ve tarihine önem verir ve yatırım yaparsa 'muassır medeniyet' seviyesine ulaşır.

İşte bu yüzden aklımda hala Dublin...

(Pembe CANDANER – 17.05.09)